

Sak PS-MATBIO 50/25

Godkjenning av sakslisten

Til
Porteføljestyret for mat og
bioressurser

Ansvarlig Direktør
Christina I.M. Abildgaard og Vidar
Skagestad

Saksbehandler
Tina Rebecca Hov-Gylthe

Vedlegg
1. Forslag til saksliste

Fra
Områdedirektør Eva Falleth

Forslag til vedtak

Sakslisten godkjennes.

Porteføljestyret for mat og bioressurser

Dato	Sted
10. desember 2025	Teams
Kl 09:00 – 14:30	

Sak PS-MATBIO 50/25	Godkjenning av sakslisten
Sak PS-MATBIO 51/25	Spørsmål om habilitet
Sak PS-MATBIO 52/25	Orienteringer
Sak PS-MATBIO 53/25	Tildeling utlysning Innovasjonsprosjekter i næringslivet: Mat og bioressurser. U.off. § 14
Sak PS-MATBIO 54/25	Porteføljebetraktninger etter årets tildelinger
Sak PS-MATBIO 55/25	Revidert Møteplan 2026
Sak PS-MATBIO 56/25	Eventuelt
Sak PS-MATBIO 57/25	Evaluering av møtet
Sak PS-MATBIO 58/25	Godkjenning av møteprotokoll

Sak PS-MATBIO 51/25

Vurdering av habilitet

Til	Ansvarlig Direktør	Saksbehandler	Vedlegg
Porteføljestyret for mat og bioressurser	Christina I. M. Abildgaard og Vidar Skagestad	Danielle Caroline Laursen	1. <u>Habilitetsbestemmelsene</u>

Fra
Områdedirektør
Eva Falleth

BESLUTNINGSSAK

Forslag til vedtak

I dette møtet skal porteføljestyret beslutte tildeling og avslag i 2025 til innovasjonsprosjekter i næringslivet, PS-MATBIO sak 53. I forkant av dette møtet har porteføljestyrets medlemmer gjort en egen gjennomgang av prosjektdeltagere i alle søknader som ligger til vurdering i PS-MATBIO sak 53 med tanke på forhold som kan tenkes å lede til inhabilitet i sakene. Administrasjonen har med basis i dette gjort en helhetlig gjennomgang. Temaene «Skog og trebruk, landbruk og mat» behandles samlet og temaene «Havbruk, og Fiskeri og andre marine næringer» behandles samlet. Administrasjonen foreslår derfor at også habilitet sees under ett for temaene «Skog og trebruk, landbruk og mat» og under ett for temaene «Havbruk, og Fiskeri og andre marine næringer».

Følgende porteføljestyremedlemmer erklærer seg inhabile i sak PS-MATBIO 53:

Sak	Inhabil
PS-MATBIO 53/25 «Skog og trebruk, landbruk og mat»	Nils Vagstad
PS-MATBIO 53/25 «Havbruk og fiskeri»	Arne Karlsen, Espen Rimstad

Porteføljestyrets medlemmer var habile i alle andre saker til behandling på møtet.

Kort bakgrunn

I henhold til Forskningsrådets bestemmelser om habilitet og tillit skal porteføljestyrets medlemmer vurdere sin habilitet i alle beslutningssaker. Eventuell inhabilitet og håndteringen av denne skal protokollføres. Usikkerhet om inhabilitet skal diskuteres åpent i styremøtet og skal også protokollføres. Styremedlemmer som blir vurdert inhabile, skal forlate styremøtet under behandlingen av den aktuelle saken. Styret er beslutningsdyktig når minst halvparten av styremedlemmene er habile og deltar i beslutningen.

Hvorfor saken fremmes til dette møtet

Porteføljestyret skal avklare styremedlemmenes habilitet i beslutningssakene i møtet.

Hovedpunkter

Når porteføljestyret fatter vedtak i en beslutningssak, vil vedtaket ha betydning for den videre saksgangen. Vedtaket kan handle om enkeltaktører, for eksempel ved tildeling av prosjektmidler, eller være et strategisk vedtak som legger føringer for fremtidige tildelinger av midler. Inhabilitet kan oppstå ved begge disse vedtakstypene.

Habilitetsreglene er slik at når det på forhånd (før søknadene er kjent for porteføljestyret) er fattet vedtak om hvilken karaktergrense og/eller hvilke kriterier det er satt for støtteverdige prosjekter, kan søknader som ikke når opp til denne karaktergrensen og/eller tilfredsstiller disse kriteriene(e), avslås samlet (avslag en bloc) og med alle styremedlemmene til stede. I henhold til oppdatert prosedyre skal alle andre vedtak om avslag eller betinget tildeling

fattes av et habilt styre. Styremedlemmer kan altså ikke være til stede i behandling av søknader de er inhabile for, selv om disse behandles som en del av en pakke (vedtas samlet/en bloc).

I dette møtet skal porteføljestyret beslutte tildeling og avslag i 2025 til Innovasjonsprosjekter i næringslivet: Mat og bioressurser, PS-MATBIO sak 53. I forkant av dette møtet har porteføljestyrets medlemmer gjort en egen gjennomgang av prosjektdeltagere i alle søknader som ligger til vurdering i PS-MATBIO sak 53 med tanke på forhold som kan tenkes å lede til inhabilitet i sakene. Temaene «Skog og trebruk, landbruk og mat» behandles samlet og temaene «Havbruk, og Fiskeri og andre marine næringer» behandles samlet. Administrasjonen foreslår derfor at også habilitet sees under ett for temaene «Skog og trebruk, landbruk og mat» og under ett for temaene «Havbruk, og Fiskeri og andre marine næringer».

Administrasjonen har også kartlagt egen mulig inhabilitet i de nevnte sakene. Det er ikke avdekket forhold som fører til inhabilitet for administrasjonen.

I tabellen under Forslag til vedtak har administrasjonen oppsummert habiliteten for saken PS-MATBIO 53.

Det er administrasjonens vurdering at ingen av de andre sakene i møtet krever habilitetsavklaring.

**Forberedelse /
prosess**

Administrasjonen har utviklet saken.

Porteføljestyrets medlemmer har gjort en gjennomgang av liste over prosjektdeltagere i søknaden som ligger til vurdering i sak PS-MATBIO 53 med tanke på forhold som kan tenkes å lede til inhabilitet i sakene.

Videre saksgang

Sak PS-MATBIO 52/25

Orienteringer

Til
Porteføljestyre mat og
bioressurser

Ansvarlig Direktør
Christina I.M. Abildgaard og Vidar
Skagestad

Saksbehandler
Tina Rebecca Hov-Gylthe

Fra
Områdedirektør Eva Falleth

- Vedlegg**
1. Orienteringer
 2. Nytt system for søknadsskriving, søknadsbehandling og prosjektoppfølgning i Forskningsrådet
 3. Oversikt tildelinger Mat og bioressurser 2025

Forslag til vedtak

Porteføljestyret tar orienteringene til orientering.

Bakgrunn

Forskningsrådet vil orientere om aktuelle saker fra Forskningsrådets Styre, pluss andre relevante saker.

Hovedpunkter

Orienteringer fra administrasjonen og eventuelt orienteringer fra porteføljestyret.

Noen av orienteringene legges fram i møtet, andre presenteres i vedleggene.

Orienteringer PSMATBIO møte 5/2025

Statusoppdatering FP10: Orientering om EUs planer for det nye Horisont Europa-rammeprogrammet og det europeiske konkurranseevnefondet

Porteføljestyret MATBIO ble på sitt forrige møte orientert om Europakommisjonens forslag til neste rammeprogram for forskning og innovasjon, samt samspillet med det nye konkurranseevnefondet. Den 16. juli presenterte Europakommisjonen et nytt langtidsbudsjett for EU (2028–2034), hvor det foreslås etablering av forsknings- og innovasjonsprogrammet Horisont Europa (HEU) som et selvstendig program. Dette skal være en integrert del av, og tett knyttet til, det nye europeiske konkurranseevnefondet (ECF) for å sikre sømløs finansiering fra grunnforskning til markedsintroduksjon og global produksjon. ECF inkluderer fire tematiske politikkvinduer som også er reflektert i HEU. Forslaget er til forhandling i EU, og det planlegges dialogforhandlinger mellom Europaparlamentet, Rådet og Kommisjonen i 2026 og 2027.

I møtet 23. oktober d.å. vedtok Forskningsrådets styre [at Forskningsrådet anbefaler full norsk assosiering til HEU og ECF](#), og at Norge allerede nå bør starte relevante forberedelser. En norsk intensjonserklæring er forventet i andre kvartal 2026.

De områdene som omfattes av Porteføljen MATBIO er adressert gjennom alle de foreslåtte politikkvinduene i HEU og ECF, og porteføljens tematiske behov vurderes som godt ivaretatt i forslaget. Sektorer som jordbruk, skogbruk, fiskeri og akvakultur er nevnt flere steder, bioteknologi og bioøkonomi, inklusive biobaserte materialer og sirkulærøkonomi, er også dekket. Innen politikkvinduet relatert til romvirksomhet, fremheves Copernicus-programmets rolle i å støtte sentrale tiltak som jord- og havobservasjon. Beredskap og sikkerhet, herunder matsikkerhet, og i forhold til klimarelaterte kriser er også inkludert. Humaniora og samfunnsvitenskap vil bli integrert i de ulike politikkvinduene og skal kobles til Globale samfunnsutfordringer under samfunnsdelen. Aktivitetene under HEU anses som sentrale for å realisere målene i EUs grønne giv-strategi og for å styrke Europas teknologiske lederskap og konkurransekraft.

Ni anbefalinger for norsk innsats i havforskningstiårets andre halvdel

I anledning av at vi er halvveis i FNs havforskningstiår la Nasjonalkomiteen for havforskningstiåret i september fram rapporten [Midtveis – men halvveis?](#) Den ser på status for havforskningstiåret i Norge og gir ni anbefalinger for norsk innsats i tiårets andre halvdel. De ni anbefalingene retter seg mot forskere, Forskningsrådet, departementer og andre.

Nye medlemmer i Nasjonalkomiteen for havforskningstiåret

I 2025 er ni av medlemmene i nasjonalkomiteen byttet ut i tråd med mandatet. Komiteen består for de neste to årene, av:

1. Geir Huse (leder), Havforskningsinstituttet (ny)
2. Knut Tore Aurdal, GCE Blue Maritime Cluster (ny)
3. Trine Bekkby, NIVA (ny)
4. Norith Eckbo, BirdLife Norge / USN
5. Mari Heggernes Eilertsen, Universitetet i Bergen (ny)
6. Vegar Johansen, Sintef Ocean (ny)

7. Ellen Marie Krefting, Universitetet i Oslo (ny)
8. Karen Landmark, Grid Arendal (ny)
9. Johanna B. Marcussen, Universitetet i Agder (ny)
10. Tove Marienborg, Nordnorsk vitensenter
11. Jan Henrik Sandberg, Norges fiskarlag
12. Arild Sundfjord, Norsk polarinstitutt
13. Elisabeth Ytteborg, Nofima (ny)

Komiteen har hatt et første bli-kjent-møte på teams og samles for et heldagsmøte i januar, der planlegging av aktiviteter blir sentralt. Komiteen er allerede i gang med et arbeid knytta til havforståelse. Les om komiteen: [Nasjonalkomite for FNs havforskingstiår](#).

Tildelinger i 2025

Se eget vedlegg

Nytt system for søknadsskriving, søknadsbehandling og prosjektoppfølgning i Forskningsrådet

Forskningsrådet utvikler et nytt søknads- og saksbehandlingssystem.

Vi har tre overordnede mål for det nye søknads- og saksbehandlingssystemet:

- bedre tjenester for søkerne
- økt effektivitet i forvaltningen
- bedre innsikt i, og analyse av data

Det nye systemet legger til rette for mer standardiserte prosesser, både for søkere og for Forskningsrådet.

SkatteFUNN-søkere har allerede tatt i bruk systemet i 2024 og 2025. I løpet av 2026 vil også andre som søker om støtte til forsknings- og innovasjonsprosjekter fra Forskningsrådet ta det nye systemet i bruk. For å sikre en god og trygg overgang til nytt system, vil utlysninger gradvis åpne for mottak av ulike typer søknader gjennom året.

De viktigste endringene for søkerne er en tryggere innlogging gjennom ID-porten istedenfor passordløsning og et mer brukervennlig grensesnitt. Søkerne skal ikke lenger levere prosjektbeskrivelse, CV m.m. som vedlegg, men fyller denne informasjonen direkte inn i søknadsskjemaet. Det vil også bli enklere å se hva søker blir vurdert på gjennom tydeligere inndeling på vurderingskriterier.

Endringer for porteføljestyrene i 2026

I en periode vil porteføljestyret måtte forholde seg til både søknader som er behandlet i det nye og søknader som er behandlet i det gamle systemet.

Forskningsrådet jobber kontinuerlig med endringer og forbedringer i søknadsbehandlingen.

Dette er endringer som fases inn i løpet av 2026:

- Vi standardiserer nå kriteriene søknadene vurderes på, og innfører kriteriene Excellence/Kvalitet, Impact/Effekter og Implementation/Gjennomføring gjennomgående i alle utlysninger.
- Karakterskalaen legges tettere opp mot EUs forskning- og innovasjonssystem ved å innføre 0–5-skalaen som brukes i pilar 2 i Horisont Europa. Vi foretar imidlertid visse justeringer i hvordan karakterene skal operasjonaliseres sammenlignet med EU. Hensikten med denne endringen er å få en mer enhetlig forståelse av karakterskalaen blant fagekspertene. De nye karakterene er definert slik:

- o Karakter 5: Søknaden svarer på kriteriet på en fremragende måte. Sammenlignet med relevant arbeid (tilsvarende forskningsprosjekter) er den blant de 15 % beste.
 - o Karakter 4: Søknaden svarer svært godt på kriteriet. Sammenlignet med relevant arbeid er den blant de 16–30 % beste.
 - o Karakter 3: Søknaden svarer godt på kriteriet. Den har noen mangler, men disse er ikke til betydelig hinder for at det foreslåtte prosjektet kan lykkes.
 - o Karakter 2: Søknaden svarer overordnet på kriteriet, men har betydelige mangler som er til hinder for at det foreslåtte prosjektet kan lykkes.
 - o Karakter 1: Kriteriet er utilstrekkelig oppfylt.
 - o Karakter 0: Søknaden oppfyller ikke kriteriet eller kan ikke vurderes på grunn av manglende eller ufullstendig informasjon.
- I dag har flere utlysninger et eget vurderingskriterium og tilhørende karakter for relevans. Dette vil vi nå fjerne som en egen karakter. Dette betyr at fagekspertene fremover skal vurdere både søknadenes kvalitet og relevans, mens Forskningsrådets saksbehandlere skal sjekke søknaden mot krav og føringer i utlysningen.

For porteføljestyret innebærer dette at de i en overgangsfase vil møte to ulike karakterskalaer og to ulike prosesser for relevansvurdering, avhengig av hvilket system som brukes i søknadsbehandlingen.

På sikt vil det nye systemet også få funksjonalitet som støtter porteføljestyrenes oppgaver og ansvar i søknadsbehandlingsprosessen. Da vil porteføljestyremedlemmene også få bruker i systemet.

Tittel utlysning	Tildelt av PSMATBIO- midler, mNOK	Antall prosjekter	Egen/samarbeid/ nasjonal/internasjonal
God dyrevelferd og helse	121	11	Innen porteføljen mat og bioressurser
Bærekraftig fôr	90	7	Innen porteføljen mat og bioressurser
Innovasjonsprosjekter i næringslivet - mat og bioressurser	TBC (forventet des. ca 100mill)	TBC (forventet ca 10)	Innen porteføljen mat og bioressurser
Forvaltningsforskning for Mattilsynet	8	1	Innenfor porteføljen mat og bioressurser
Sammenhenger mat, miljø, klima og folkehelse	60	8	Samarbeid flere porteføljer
Arealer under press	20	2	Samarbeid flere porteføljer
Samfunnssikkerhet og beredskap	33	4	Samarbeid flere porteføljer
EU partnerskap Sustainable blue economy	26	9	Internasjonalt
EU-partnerskap FutureFoods	19	11	Internasjonalt
EU-partnerskap Agroecology	17	6	Internasjonalt
EU-partnerskap Animal Health and welfare	12	4	Internasjonalt
Nordisk-baltisk Skogbruk	TBC	TBC	Internasjonalt
Svensk-norsk hesteforskning	TBC	TBC	Internasjonalt
Arrangementsstøtte	2	6	Innen porteføljen mat og bioressurser
Kunnskapsnotat – fôr	3	1	Innen porteføljen mat og bioressurser
Totalt	400	72	

Utllysning: Forskning for å bedre dyrevelferd og -helse (inkludert fisk)

Forskerprosjekt for fornyelse

Prosjekt-nr	Organisasjon	Prosjekttittel
357974	HAVFORSKNINGSINSTITUTTET	EchoGuard: protecting porpoises
357981	NOFIMA AS	Sustainable and ethical fishing, processing, and marketing of Atlantic cod
358644	Universitetet i Bergen	Renibacterium salmoninarum: detecting and preventing vertical transmission in salmon
358350	UNIVERSITETET I BERGEN	Nanotechnology to improve mucosal nucleic acid-based vaccine responses against salmon louse
358079	NORGES MILJØ- OG BIOVITENSKAPELIGE UNIVERSITET (NMBU)	SalmoPro: Unlocking mechanisms of alternative protein utilization in salmon for improved health and efficiency
358905	NOFIMA AS	Aquaculture In-situ Multispectral Imaging for Salmon Welfare
358134	NORGES MILJØ- OG BIOVITENSKAPELIGE UNIVERSITET (NMBU)	CONNECTIONS – Impact of bonding time on welfare and productivity of cow and calf
358799	NMBU Veterinærhøgskolen	Contributions to Animal Welfare in Pig Production: Developing and employing Diagnostic Tools for investigations of Lameness Pathogens
358196	NORGES MILJØ- OG BIOVITENSKAPELIGE UNIVERSITET (NMBU)	Enhancing Gut Health and Welfare of Finishing Pigs: The Role of Physical Activity and Inclusion of Hay in the Diet.

Tidlig karriere

Prosjektnr	Organisasjon	Prosjekttittel
358789	NORCE Miljø/Klima VESTLAND	Copepod based Feeds for Improved Salmon Health and aquaculture sustainability
358008	NOFIMA AS	Decoding Host-Pathogen Interactions at the Skin Interface for developing efficient delousing strategy in Atlantic salmon

Utlysning: Inntil 60 mill. til Bærekraftige fôrvarer til oppdrettsfisk og husdyr

Forskerprosjekt fornyelse

Prosjektnr	Organisasjon	Prosjekttittel
358757	NORGES MILJØ- OG BIOVITENSKAPELIGE UNIVERSITET (NMBU)	Efficient bioconversion of poultry feather into highly digestible protein products for fish and animal feed
359036	FAKULTET FOR REALFAG OG TEKNOLOGI, NMBU	PROWAQ - Sustainable Protein-Feed Production From & for Aquaculture
358646	NOFIMA AS	Harnessing innovative sustainable oil alternatives to traditional fish oil, ensuring uncompromised salmon health and fillet quality
358345	NORGES MILJØ- OG BIOVITENSKAPELIGE UNIVERSITET (NMBU)	Production of microbial protein from methanol as feed

Forskerprosjekt Tidlig karriere

Prosjektnr	Organisasjon	Prosjekttittel
358793	SINTEF AS	BYEAST: Better yeast based protein through strain development.
358428	SINTEF OCEAN AS	ConSusFeed – understanding CONsumers' perceptions of SUStainable FEED raw materials in Norwegian salmon aquaculture

Forskerprosjekt Stort, tverrfaglig

Prosjektnr	Organisasjon	Prosjekttittel
358529	HAVFORSKNINGSINSTITUTTET	Upcycling fish sludge to sustainable feed material: From environmental waste problems to sustainable feed solutions (Up-Sludged)

Utllysning: Forvaltningsforskning for Mattilsynet
Forskerprosjekt

Prosjektnr	Organisasjon	Prosjekttittel
359355	NINA Norwegian Institute of Water Research	PFAS in Agriculture: Risks and Mitigation (PFARM)

Utllysning: Kunnskapsgrunnlag for regelverksutvikling for bærekraftig fôr,
Koordinerings- og støtteaktivitet

Prosjektnr	Organisasjon	Prosjekttittel
361394	Veterinærinstituttet	Kunnskapsgrunnlag for regelverksutvikling - mot en mer sirkulær og bærekraftig fôrproduksjon i Norge

Utllysning: Arealer under press
Samarbeidsprosjekt

Prosjektnr	Organisasjon	Prosjekttittel
358710	NTNU	coaStal Ecotones At Stress: Capturing the importance of migration behavior in Area Planning and Environment assessments

Utllysning: Økt samfunnssikkerhet og beredsskap
Samarbeidsprosjekt

Prosjektnr	Organisasjon	Prosjekttittel
358570	NIBIO	Building resilience through urban agriculture and foraging: individual, collective and public preparedness
358819	SIFO	Strengthening national preparedness through local food systems (FOODprepared)
358864	NTNU	Surveillance of Maritime Critical Energy Infrastructure using Space-based Multi-modal and combined Active and Passive sensors
358984	FNI	Securing Norway's Waters: Legal and Political Responses to Maritime Hybrid Threats in the Arctic

Utlysning: Inntil 97 millioner til forskning på sammenhenger mellom mat, miljø, klima og folkehelse, Samarbeidsprosjekt

Prosjektnr	Organisasjon	Prosjekttittel
357871	NORGES GEOTEKNISKE INSTITUTT AS	A Virtuous Cycle of Phytoremediation, Pyrolysis and Biochar Applications towards Safe PFAS Levels in Soil, Feed and Food
357842	STIFTELSEN RURALIS INSTITUTT FOR RURAL- OG REGIONALFORSKNING	Exploring the implications of power dynamics for food system change and sustainability outcomes across food, environment, health and climate
357900	SINTEF HELGELAND AS	Nano-MAP: Nanoplastic Monitoring for Risk Management in Aquaculture, Environment and Public Health
358401	NTNU DET HUMANISTISKE FAKULTET	LimEATS: Exploring planetary boundaries and social foundations for just urban food systems in Norway
358277	Nofima	FoodLink: connecting processed food consumption, environment, climate and public health in the Norwegian context.
358356	FOLKEHELSEINSTITUTTET	CLEANFOOD: From farm to fork, the Impact of Microplastics and Plastic Chemicals in Food on Public Health
357988	HAVFORSKNINGSINSTITUTTET	Pathogenic Vibrio spp. in Norway applying a One Health approach: current and future challenges
358411	UNIVERSITETET I INNLANDET	Farmer Health: Assessing Risks and Mitigation Strategies for Rodent-borne Zoonoses in Food Production under Climate Change

Utlysning: EU partnerskap FutureFoods

Organisasjon	Prosjekttittel
NIBIO koordinator	Food Systems Labs: Policy Coherence and Empowerment to Transform Food Systems within a Just Circular Bioeconomy (FULCRUM)
FHI partner	A system approach to reform the food information environment to support healthy, sustainable diets: mitigating harmful marketing and misinformation (FOOD-FRAMES)
NTNU partner	Hybrid Alternatives for Redefining Meat with Optimal Nutrition from Integrated Cell and Plant-Based Materials (HARMONI)
Nord universitetet partner	From Sea to the Plate: European Brown Macroalgae as Innovative Additions to a Healthy and Sustainable Diet (SeaPlate)
UiT og Marbio partner	FUTURE-PROOF MICROALGAE-BASED FOODS (FAF)
NTNU koordinator	Accelerating plant-based protein emulsion design with microfluidics and intelligent software tools for sustainable foods (MIPRODESIGN)
NTNU koordinator, Lofoten Seawood Company partner	Sustainable processing of microbial and marine resources for novel food ingredients and products (MicroMar)
Sintef Ocean koordinator, Norwegian Seafood Council partner	Innovating Sustainable and Healthy Food Alternatives: Expanding Europe's Food Palette through Seaweed and Plant-Based Proteins (BlyeGreenFood)
RURALIS partner	From regional relevance to transnational value: how regional food systems can boost resilience and self-sufficiency in Nordic and Baltic countries (RegioFoodS)
NTNU og RURALIS partnere	From creeping crisis to deliberate transformation: Building a resilient and sustainable food system in Nordic regions (CREEP)
Nord Universitet koordinator, Norwegian Seaweed Cluster og Salten Algae partnere	Sustainable and Nutritious ALGAE-Based Burger Development (ALGAMAT)

Sak PS-MATBIO 54/25

Porteføljebetraktninger etter årets tildelinger

Til	Ansvarlig Direktør	Saksbehandler	Vedlegg
Porteføljestyret for mat og bioressurser	Christina I. M. Abildgaard og Vidar Skagestad	Tina Rebecca Hov-Gylthe	1. Oppfølging prioriteringer og tiltak i porteføljeplanen
Fra			
Områdedirektør			
Eva Falleth			

DRØFTINGSSAK

Forslag til vedtak

Tildelingene som hittil er gjort i løpet av 2025 utgjør mer enn 400 millioner kroner og mer enn 70 prosjekter. Administrasjonen vil orientere om hva som kjennetegner tildelingene som er gjort. Porteføljestyret inviteres til å vurdere hvordan årets tildelinger følger opp prioriteringer og tiltak i porteføljen for mat og bioressurser.

Administrasjonen tar styrets innspill til saken med i videre arbeid:

1. Hvordan selve framstillingen fungerer og eventuelt kan forbedres.
2. Signaler om prioriteringer og veivalg som forberedelse til arbeidet med investeringsplanen for 2027-2029

Kort bakgrunn

Saken presenteres for å synliggjøre sammenhenger mellom prioriteringer og måloppnåelse, og som støtte for at styret kan jobbe mer helhetlig og kontinuerlig med koblingen mellom investeringsplaner og prioriteringer i porteføljeplanen.

Hvorfor saken fremmes til dette møtet

Saken presenteres i dette møtet slik at administrasjonen kan videreutvikle metodikken og legge den til grunn for arbeidet med investeringsplanen for 2027-2029.

Hovedpunkter

Administrasjonen har gjort en vurdering av hvordan tildelingene gjort med porteføljestyrets midler i 2025 følger porteføljeplanens prioriteringer og tiltak og hvordan de påvirker porteføljen mat og bioressurser. I porteføljeanalysen, som vanligvis legges fram i juni hvert år, tas det mer hensyn til totalbildet – der man får tall og oversikter for alle løpende prosjekter i Forskningsrådet, finansiert av alle porteføljestyre. I denne enkle analysen ser vi på årets tildelinger og hvordan de svarer ut prioriteringer.

Porteføljeplanen for mat og bioressurser har 7 prioriteringer, med tilhørende tiltak – og noen tiltak som gjelder for flere av prioriteringene. Vedlegg 1 viser en forenklet framstilling av målbildet og hvordan årets tildelinger per utlysning svarer ut tiltakene.

Premisser for analysen

- Det er en relativt stor kompleksitet i datamaterialet som er forenklet for å gi porteføljestyret mulighet til å reflektere over hvilke prioriteringer og tiltak som er dekket med årets investeringer
- Analysen er konsentrert om årets tildelinger, kun med porteføljens midler, uten å se på den løpende porteføljen. For god styring av porteføljen fremover

må konklusjonene fra denne analysen ses i sammenheng med resultater i eksisterende portefølje (porteføljeanalyse).

Hovedobservasjoner fra analysen

- a. Kartleggingen viser at tildelingene dekker et stort antall prioriteringer og tiltak.
- b. Vi ser spesielt god dekning på prioriteringene «Porteføljestyret vil styrke grunnlaget for en bærekraftig utvikling og økt omstillingsevne i norske bionæringer», «Porteføljestyret vil stimulere til økt samarbeid innen norsk bioøkonomi» og «Porteføljestyret vil styrke dyrehelse og -velferd (inkludert fisk) i norsk matproduksjon» - her vurderer vi samtlige tiltak under prioriteringene som dekket gjennom årets tildelinger.
- c. Det vil sjelden eller aldri være mulig å benytte alle tiltak hvert år. Forventet måloppnåelse må være over en årrekke. Det er også slik at noen tiltak i større grad vil anvendes gjennom andre porteføljers midler, f.eks. innen kommersialisering, Infrastruktur og ikke-tematisk grunnleggende forskning.
- d. Årets tildelinger dekker i liten grad tiltakene
 - Stimulere til internasjonal forskermobilitet både for tidlig karriere og på seniornivå
 - Stimulere til forskermobilitet nasjonalt og internasjonalt
 - Fremme kunnskapsgrunnlag for utvikling av et verdihierarki for bruk av biologiske ressurser
 - Investere i robuste matsystemer inkludert perspektiver basert på urfolks og nasjonale minoriteters praksiser.

Det kan være hensiktsmessig å vie disse oppmerksomhet i kommende investeringsplaner, og vurdere om det er særskilte deltema det er mer relevant for enn andre eller mer tidskritisk å dekke.

Hvordan vurderer porteføljestyret at årets tildelinger følger prioriteringer og tiltak i porteføljepånen for mat og bioressurser?
Har porteføljestyret noen innspill til forberedelsene av investeringsplanen for 2027-2029 som følge av analysen av årets tildelinger?

**Forberedelse /
prosess**

Administrasjonen har utviklet saken.

Videre saksgang

Administrasjonen tar styrets innspill til saken med i videre arbeid med investeringsplanene for 2027-2029.

Oppfølging prioriteringer og tiltak i porteføljeplanen

Porteføljestyret vil styrke grunnlaget for en bærekraftig utvikling og økt omstillingsevne i norske bionæringer

Tiltak:

- Investere for en effektiv, lønnsom og bærekraftig produksjon og utnyttelse av fornybare biologiske ressurser, og tjenester basert på disse. Investeringene skal skje langs hele FoUol-kjeden
- Investere i forsknings- og innovasjonsprosjekter som er innrettet mot klimatilpasning og reduksjon i klimagassutslipp og biobaserte systemers potensial for binding av karbon
- Investere i forsknings- og innovasjonsprosjekter som er innrettet mot energieffektivisering og bedre utnyttelse av råstoff
- Investere i forsknings- og innovasjonsprosjekter som fremmer bærekraftig fôr og fôringspraksis

Porteføljestyret vil stimulere til økt samarbeid innen norsk bioøkonomi

Tiltak:

- Investere i forskning og nettverk rettet mot samhandling innenfor og mellom næringer
- Investere i forsknings- og innovasjonsprosjekter rettet mot forvaltningenes kunnskapsbehov
- Stimulere til samarbeid, teknologi- og kunnskapsflyt mellom blå og grønn sektor
- Stimulere til tverrfaglig og tverrsektorielt samarbeid nasjonalt og internasjonalt, herunder humanistiske perspektiver
- Stimulere til mer dialog og samarbeid mellom næringer, forskningsmiljøer og forvaltning

Porteføljestyret vil styrke dyrehelse og -velferd (inkludert fisk) i norsk matproduksjon

Tiltak:

- Investere i grunnleggende og anvendt forskning innen dyrehelse, dyrevelferd og produksjonsbiologi, inkludert rammebetingelser
- Samarbeide med andre porteføljestyre om utlysninger rettet mot én-helse og sammenhenger mellom mat, miljø, klima og helse

God dyrevelferd og helse

Bærekraftig fôr

Innovasjonsprosjekter

Sammenhenger mat, miljø, klima og folkehelse

Samfunnssikkerhet og beredskap

Arealer under press

Forvaltningsforskning for Mattilsynet

EU-partnerskap FutureFoods

EU-partnerskap Agroecology

EU partnerskap Sustainable blue economy

EU-partnerskap Animal Health and welfare

Svensk-norsk hesteforskning

Nordisk-baltisk Skogbruk

Arrangementstøtte

Oppfølging prioriteringer og tiltak i porteføljeplanen

28.11.2025

Porteføljestyret vil stimulere til robuste matsystemer

Tiltak:

- Investere i forskning og innovasjon for robuste matsystemer og robust ressursgrunnlag, i hele kjeden fra grunnleggende forskning til innovasjon
- Investere i robuste matsystemer inkludert perspektiver basert på urfolks og nasjonale minoriteters praksiser
- Investere i forskning og innovasjon rettet mot økt forståelse av drivere for matsystemenes omstillingsbehov og effekter av endringer
- Investere i forskning og innovasjon innen fiskeri, havbruk, landbruk og reindrift
- Investere i forskning rettet mot forvaltningenes og næringsenes kunnskapsbehov
- Investere i teknologiutvikling og kompetanseheving for nasjonal matsikkerhet og matberedskap
- Investere i forskning og innovasjon for sunn og trygg mat

Porteføljestyret vil stimulere til internasjonalt forsknings- og innovasjonssamarbeid

Tiltak:

- Delta i internasjonale utlysninger og partnerskap av strategisk interesse, herunder nordiske
- Sikre god balanse og samarbeid mellom nasjonal og internasjonal finansiering ✓
- Stimulere til tverrfaglig og tverrsektorielt samarbeid internasjonalt
- Stimulere til internasjonal forskermobilitet både for tidlig karriere og på seniornivå

Porteføljestyret vil stimulere til rekruttering, kapasitetsbygging og kvalitet i forskningen

Tiltak:

- Bidra til økt forskerrekruttering og kompetanseutvikling der det er behov
- Stimulere til samarbeid og mobilitet mellom akademia, næringsliv og offentlig sektor
- Stimulere til forskermobilitet nasjonalt og internasjonalt

Porteføljestyret vil styrke kunnskap om bærekraftig bruk av areal- og bioressurser

Tiltak:

- Investere i forsknings- og innovasjonsprosjekter rettet mot bærekraftig utnyttelse av bioressurser
- Investere i forsknings- og innovasjonsprosjekter på bærekraftig bruk av arealer og sameksistens mellom ulike interesser og aktiviteter
- Investere i forsknings- og innovasjonsprosjekter om bioressursenes betydningen i samfunn, næringsliv og offentlig sektor
- Fremme kunnskapsgrunnlag for utvikling av et verdihierarki for bruk av biologiske ressurser

 God dyrevelferd og helse

 Bærekraftig fôr

 Innovasjonsprosjekter

 Arealer under press

 Forvaltningsforskning for Mattilsynet

 EU-partnerskap FutureFoods

 EU-partnerskap Animal Health and welfare

 Svensk-norsk hesteforskning

 Sammenhenger mat, miljø, klima og folkehelse

 EU-partnerskap Agroecology

 Nordisk-baltisk Skogbruk

 Samfunnssikkerhet og beredskap

 EU partnerskap Sustainable blue economy

 Arrangementstøtte

Oppfølging tiltak felles for flere prioriteringer:

- Stimulere til samarbeid mellom fag og samarbeid med ulike aktører nasjonalt og internasjonalt
- Finansierte forskning på tidskritiske problemstillinger og mer langsiktig kunnskapsoppbygging
- Balansere spissede og brede utlysninger
- Stimulere prosjekter til å sette av midler til formidling og forskningskommunikasjon
- Finansierte forskning og innovasjon som bidrar til måloppnåelse av de globale bærekraftmålene
- Vurdere utlysninger på kunnskapsoppsummeringer

 God dyrevelferd og helse

 Bærekraftig føde

 Innovasjonsprosjekter

 Sammenhenger mat, miljø, klima og folkehelse

 Samfunnssikkerhet og beredskap

 Arealer under press

 Forvaltningsforskning for Mattilsynet

 EU-partnerskap FutureFoods

 EU-partnerskap Agroecology

 EU partnerskap Sustainable blue economy

 EU-partnerskap Animal Health and welfare

 Svensk-norsk hesteforskning

 Nordisk-baltisk Skogbruk

 Arrangementsstøtte

Oppfølging per fag, tema og nasjonale vs internasjonale utlysninger

Gjennom avholdte utlysninger og tildelte prosjekter 2025

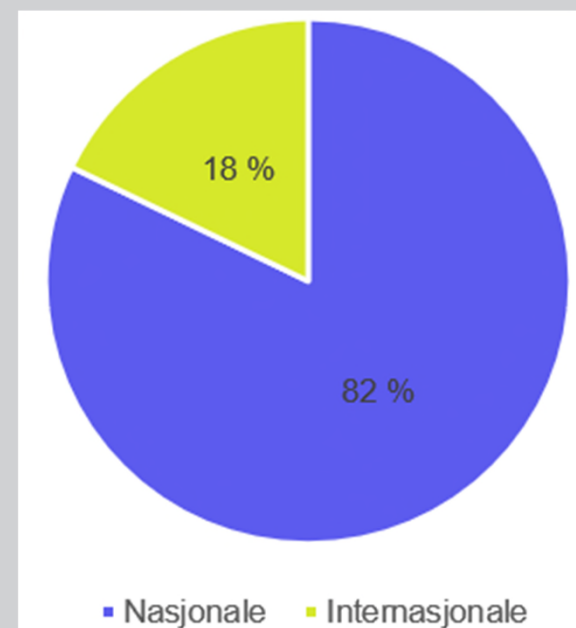
Fag

- Monofaglige
- Tverrfaglige
- Alle fagområder

Tema

- Husdyr
- Jordbruk
- Skogbruk og skogforvaltning
- Havbruk
- Fiskeri
- Bioprosessering og foredling
- Matsystem
- Sammenhenger mat, miljø, klima og folkehelse, èn-helse
- Bioøkonomi og sirkulære løsninger
- Bærekraftig fôr
- Arealer og sameksistens
- Beredskap og forsyningssikkerhet

Internasjonalt og nasjonalt

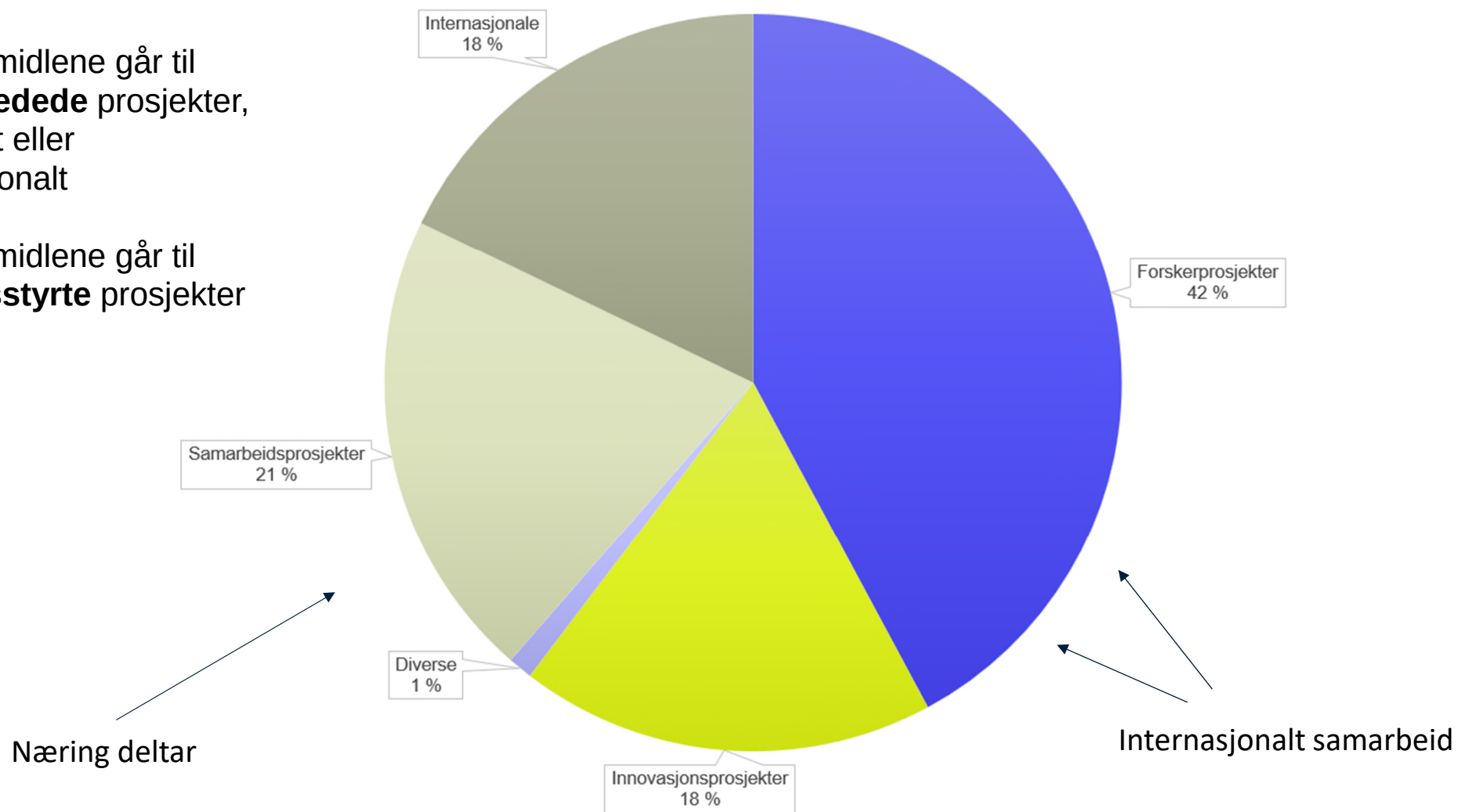

Forskerstyrt /samarbeidsprosjekter/næringsstyrt

28.11.2025

81% av midlene går til
forskerledede prosjekter,
nasjonalt eller
internasjonalt

18% av midlene går til
næringsstyrte prosjekter

Tildelinger med midler fra Mat og bioressurser 2025

28.11.2025

Tittel utlysning	Tildelt av PSMATBIO- midler, mNOK	Antall prosjekter	Egen/samarbeid/ nasjonal/internasjonal
God dyrevelferd og helse	121	11	Innen porteføljen mat og bioressurser
Bærekraftig fôr	90	7	Innen porteføljen mat og bioressurser
Innovasjonsprosjekter i næringslivet - mat og bioressurser	TBC (forventet des. ca 100mill)	TBC (forventet ca 10)	Innen porteføljen mat og bioressurser
Forvaltningsforskning for Mattilsynet	8	1	Innen porteføljen mat og bioressurser
Sammenhenger mat, miljø, klima og folkehelse	60	8	Samarbeid flere porteføljer
Arealer under press	20	2	Samarbeid flere porteføljer
Samfunnssikkerhet og beredskap	33	4	Samarbeid flere porteføljer
EU partnerskap Sustainable blue economy	26	9	Internasjonalt
EU-partnerskap FutureFoods	19	11	Internasjonalt
EU-partnerskap Agroecology	17	6	Internasjonalt
EU-partnerskap Animal Health and welfare	12	4	Internasjonalt
Nordisk-baltisk Skogbruk	TBC	TBC	Internasjonalt
Svensk-norsk hesteforskning	TBC	TBC	Internasjonalt
Arrangementsstøtte	2	6	Innen porteføljen mat og bioressurser
Kunnskapsnotat – fôr	3	1	Innen porteføljen mat og bioressurser
Totalt	400	72	

Sammenhenger mellom mat, miljø, klima og folkehelse

8 prosjekter tildelt støtte, omhandler bl.a.:

- sammenhengene mellom forbruk av ultraprosessert mat, miljø og folkehelse i Norge
- sammenhengene mellom usunt kosthold, sosial ulikhet og miljømessig bærekraft i urbane områder

Arealer under press

Et prosjekt som vil bidra med kunnskap til prosessen med å implementere sjørret som bærekraftsindikator i trafikklyssystemet, et forvaltningsverktøy for produksjon av oppdrettslaks i Norge. Prosjektet ser på arealutfordringer knyttet til kystområder.

Økt samfunnssikkerhet og beredskap

12 prosjekter, deriblant om:

- håndtering av hybride trusler i norske havområder
- hvordan lokalsamfunn bedre kan håndtere framtidige kriser og sikre bærekraftig matsikkerhet. Med vektlegging av sirkulær ressursbruk, jordvern og lokal produksjon
- urbant landbruk og sanking som verktøy for å styrke matsikkerhet, sosial robusthet og beredskap
- Analyser av samspillet mellom geopolitikk og styring av kritisk infrastruktur innen matforsyning, energi og kommunikasjon

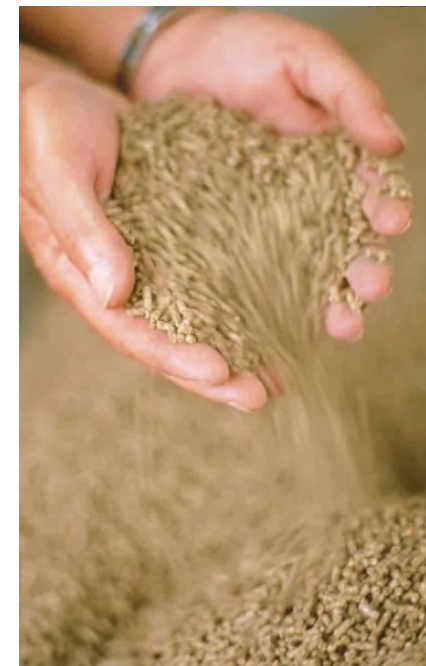
218 millioner kroner til forskning på dyrevelferd og bærekraftig fôr

7 prosjekter på fôr, bl.a:

- omdanne fjørfefjær til lettfordøyelig protein til bruk i fôr.
- metoder for produksjon av proteinrik mikrobiell biomasse fra metanol som alternativ til importert fôrråstoff

11 prosjekter på dyrevelferd og dyrehelse, bl.a:

- hvordan helse, velvære og melkeproduksjonen påvirkes kyr og kalv for mer tid sammen
- hvordan forhindre bifangst av nise ved garnfiske
- bildeteknologi for bedre velferd i fiskeoppdrett

Kunnskapsnotat fôr

1 prosjekt tildelt støtte:

Kunnskapsgrunnlag for regelverksutvikling - mot en mer sirkulær og bærekraftig fôrproduksjon i Norge

Formål: utarbeide et kunnskapsgrunnlag for regelverksutvikling som kan åpne opp for å bruke alternative fôrråvarer, samt identifisere manglende kunnskap der dette ikke er på plass.

Sak PS-MATBIO 55/25

Revidert møteplan 2026

Til	Ansvarlig Direktør	Saksbehandler	Vedlegg
Porteføljestyret for mat og bioressurser	Christina I. M. Abildgaard og Vidar Skagestad	Tine Rebecca Hov-Gylthe	
Fra			
Områdedirektør			
Eva Falleth			

BESLUTNINGSSAK

Forslag til vedtak Det er ønskelig å endre møteplanen som ble vedtatt i PS-MATBIO møte 3 2025, blant annet som følge av behov for mer tid i juni-møtet.

Porteføljestyret vedtar den reviderte møteplanen.

Kort bakgrunn Porteføljestyret skal gjennomføre møter i 2026 i henhold til hvordan hovedaktivitetene i Forskningsrådet fordeler seg utover året. Det legges opp til totalt seks møter, hvorav ett er fysisk møte og resten er digitale. Dette er i tråd med slik det gjøres i de andre porteføljestyrene i Forskningsrådet, samt tilgjengelig kostnadsramme.

Hvorfor saken fremmes til dette møtet Saken fremmes for at porteføljestyret skal vedta en revidert møteplan for 2026.

Hovedpunkter Nedenfor følger en revidert plan for møter for porteføljestyret mat og bioressurser i 2026. Det ble klart i møte 3/25 at det er behov for å vurdere nærmere dato for møte 3 og 4, og et ønske om å endre fra digitalt til fysisk mellom disse to.

Planen viser hvordan viktige saker fordeler seg ut over året. Planen er tilpasset årshjulet i Forskningsrådet og arbeidet i Styret ut ifra erfaringer fra 2025. Merk at listen over saker er foreløpig og det vil kunne komme tillegg og endringer underveis. I tillegg til sakene vil det kunne være aktuelt å invitere prosjektledere til å presentere prosjekter, samt invitere andre porteføljestyre til diskusjon om samhandling. Sakspapirer sendes ut en uke før møtene.

Møte	Dato	Form	Viktige saker
1	Tirsdag 10. februar	Teams	Tildeling eventuelle IPN-søknader fra 2025 som ikke rakk å behandles før årsskiftet Prinsipper for søknadsbehandling 2026 Starte diskusjon Investeringsplan 2027-2029
2	Onsdag 6. mai	Teams (1-2 timer)	Tildeling IPN-søknader
3	Torsdag 18. juni og fredag 19. juni	Fysisk	Porteføljeanalyse Investeringsplan 2027-2029 videre diskusjoner Strategiske valg for porteføljen Søknadsbehandling
4	Tirsdag 22. september	Teams	Vedtak investeringsplan 2027-2029 Søknadsbehandling

5	Onsdag 21. oktober	Teams (1-2 timer)	Tildeling IPN-søknader
6	Torsdag 3. desember	Teams	Søknadsbehandling Signaler vedrørende statsbudsjettet

**Forberedelse /
prosess**

Saken er forberedt av administrasjonen som del av underlaget til møtet

Videre saksgang

Administrasjonen sender møteinnkalling i Outlook

Sak PS-MATBIO 56/25

Eventuelt

Til

Porteføljestyret for mat og
bioressurser

Ansvarlig Direktør

Christina I. M. Abildgaard og
Vidar Skagestad

Saksbehandler

Tina Rebecca Hov-Gylthe

Vedlegg

Fra

Områdedirektør
Eva Falleth

BESLUTNINGSSAK

Forslag til vedtak

Det var ingen saker under eventuelt
